

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยา ลุ่มน้ำปิง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 จังหวัดสุโขทัย-ตาก

นางสาวศิริวรรณ จันทร์เจริญ*

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามเพศและประสบการณ์ ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ครูผู้ปฏิบัติการสอน ในปีการศึกษา 2559 จำนวน 132 คน จากการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น .98 ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูมีความคิดเห็นว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยา ลุ่มน้ำปิง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 จังหวัดสุโขทัย – ตาก ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก 2)ครูผู้สอนที่เพศและ ประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยา ลุ่มน้ำปิง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 จังหวัดสุโขทัย – ตาก ทั้งภาพรวมและรายด้านไม่ แตกต่างกัน

คำสำคัญ

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน

บทนำ

การศึกษามีความสำคัญและเป็นปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนาคนให้สามารถดำรงชีวิตอยู่อย่างมีคุณภาพในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ปัจจุบันการศึกษาเป็นสิ่งที่สังคมคาดหวัง และมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 ได้บัญญัติในมาตราที่ 80 ในการจัดการศึกษาไว้ดังนี้ “พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับเปลี่ยนแปลงกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายเพื่อการพัฒนาการศึกษาของชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้นักเรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

การบริหารจัดการของสถานศึกษา มีงานวิชาการเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วม จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็ปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษา มีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผลประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการคือ มีความสามารถนำบุคคลในสถานศึกษาให้ร่วมมือปฏิบัติงานจนบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพด้วยความเข้าใจและมีความสุข บทบาทการพัฒนาความเป็นผู้นำทางวิชาการ เป็นบทบาทสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องฝึกฝนและพัฒนาความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา เพื่อนำพาองค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามเพศและประสบการณ์

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยา กลุ่มน้ำปิง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 จังหวัดสุโขทัย – ตาก 5 ด้านดังนี้ ด้าน

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้านการพัฒนาสื่อวัตกรรม และเทคโนโลยี
เพื่อการศึกษาด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นครู จำนวน 193 คน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูผู้ปฏิบัติการสอน ในปีการศึกษา 2559 จำนวน 132 คน จากการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน ตามระดับขนาดโรงเรียน ประกอบไปด้วยครูผู้ปฏิบัติการสอน เพศชาย ร้อยละ 29.5 ครูผู้ปฏิบัติการสอน เพศหญิง ร้อยละ 70.5 และครูที่มีประสบการณ์สอนน้อยกว่า 5 ปี ร้อยละ 24.2 ครูที่มีประสบการณ์สอนตั้งแต่ 5-10 ปี ร้อยละ 33.3 ครูที่มีประสบการณ์สอนตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ร้อยละ 42.4

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และหาค่าความเชื่อมั่นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient alpha) ของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่น .98 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายปิด ชนิดเลือกตอบ (Multiple Choices) จำนวน 2 ข้อ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด มีจำนวน 35 ข้อ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 7 ข้อ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ จำนวน 7 ข้อ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จำนวน 7 ข้อ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำนวน 7 ข้อ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ จำนวน 7 ข้อ

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด	กำหนดระดับคะแนน 5
มาก	กำหนดระดับคะแนน 4
ปานกลาง	กำหนดระดับคะแนน 3
น้อย	กำหนดระดับคะแนน 2
น้อยที่สุด	กำหนดระดับคะแนน 1

จากนั้นกำหนดเกณฑ์การแปลค่าของคะแนนเฉลี่ยดังนี้

4.50 - 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

3.50 - 4.49 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

2.50 - 3.49 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.49 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลด้วยตนเอง จำนวน 132 ฉบับ ระหว่างวันที่ 25 เมษายน 2560 – วันที่ 2 พฤษภาคม 2560 ได้ติดตามจนได้รับแบบสอบถามกลับคืน คิดเป็นร้อยละ 100 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยการหาค่าความถี่และค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) การทดสอบที (t-test) กับตัวแปรอิสระ เพศ และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way Analysis of Variance) กับตัวแปรประสมการณ์ทำงานและเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการของ Scheffe (Scheffe's Post hoc Comparison)

ผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยา กลุ่มน้ำปิง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 จังหวัดสุโขทัย – ตาก ในภาพรวมอยู่ในระดับมากและรายด้านอยู่ในปานกลางถึงมาก
2. ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยา กลุ่มน้ำปิง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 จังหวัดสุโขทัย – ตาก ทั้งในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
3. ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยา กลุ่มน้ำปิง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 จังหวัดสุโขทัย – ตาก ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่องความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยา กลุ่มน้ำปิง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 จังหวัดสุโขทัย – ตาก มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยา กลุ่มน้ำปิง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 จังหวัดสุโขทัย – ตาก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและรายด้านอยู่ในระดับมากและปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก บทบาทการพัฒนาความเป็นผู้นำทางวิชาการ เป็นบทบาทสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องฝึกฝนและพัฒนาความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ด้วยการศึกษาเพิ่มเติมจาก

สถาบันการศึกษา ศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญหรือศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาองค์ความรู้แห่งวิชาชีพ สมรรถนะในการปฏิบัติงาน และการบ่มเพาะคุณธรรม จริยธรรม ที่ส่งเสริมให้มีความคิดดี เชี่ยวแหลม มีความเป็นคนดี(ด้านส่วนตัว ครอบครัว สังคม) รวมทั้งการปฏิบัติเป็นแบบอย่างในการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ร่วมงานโดยปฏิบัติให้เป็นกิจนิสัย จนเกิดเป็นลักษณะนิสัยที่ดีและพร้อมที่จะสร้างบรรยากาศในสถานศึกษาให้เป็นแหล่งพัฒนาการเรียนรู้ของครู นักเรียน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้ต่อไปดังแนวคิดของภาวิดา ชาราศรีสุทธิ และกัลยมน อินทุสุต(2558) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นุชรี เอี่ยมไผ่ (2557) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สำนักงานเขตมีนบุรี สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ในแต่ละด้านมีข้อคิดเห็น ดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายข้อ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก แสดงว่าผู้บริหารในกลุ่มสหวิทยา กลุ่มน้ำปิง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 จังหวัดสุโขทัย – ตาก มีการศึกษาข้อมูล วิเคราะห์สภาพปัญหา จุดเน้น ความต้องการของชุมชนในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับ เป้าหมายการศึกษา พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้บุคลากรครูทุกคน ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำและปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอยู่เสมอ และมีการรายงานผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับ โรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสร้อยญา วรณศิลป์ ที่ได้ศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน

1.2 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ โดยภาพรวมและรายข้อ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก แสดงว่าผู้บริหารในกลุ่มสหวิทยา กลุ่มน้ำปิง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 จังหวัดสุโขทัย – ตาก มีการส่งเสริมสนับสนุนการออกแบบการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างครบถ้วน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาและกิจกรรมสอดคล้องกับความถนัดความสนใจและความ ต้องการของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง ฝึกกระบวนการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์อย่างเป็นระบบ ให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์(อ้างถึงในรุจิร ภู่อาระและกัลยมน อินทุสุต,2558) ในการเสนอกระบวนการบริหารงานวิชาการการดำเนินการ ในขั้นตอนที่ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนซึ่งมีแนวทางดังนี้ 1) คู่มือให้งานการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปตามตารางสอน 2) กิจกรรมเสริม เช่น การจัดให้มีการเรียนการสอนนอกห้องเรียนตามแหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน การจัดชุมนุม ต่างๆ ทั้งทางวิชาการและเสริมสร้างลักษณะผู้เรียน 3) การให้บริการด้านสื่อ/วัสดุ/อุปกรณ์การสอน

1.3 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยภาพรวมและรายข้อ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก แสดงว่าผู้บริหารในกลุ่มสหวิทยา กลุ่มน้ำปิง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 จังหวัดสุโขทัย – ตากมีการส่งเสริมครูจัดทำและพัฒนาปรับปรุง สื่อ อุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูนำแนวคิดและวิธีการใหม่ในการผลิตสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ส่งเสริมให้ครูใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ในการประกอบการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม สม่่าเสมอคำนึงถึงความเหมาะสมกับผู้เรียน ให้ครูประเมินการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการศึกษา ให้เกิดประสิทธิภาพ อีกทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้เข้าร่วมประชุม อบรม ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการผลิต และใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาซึ่งสอดคล้องกับคู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครูสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ 2552 ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีทางการศึกษาไว้ว่า ต้องมีการศึกษา สำรวจ วิเคราะห์สภาพปัญหา การจัดหา การเลือก การใช้ และการประเมินคุณภาพสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อใช้จัดการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้สำหรับเด็กปกติและเด็กพิการเรียนร่วม จัดหาสื่อ และเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างหลากหลาย เพื่อใช้ในการเรียนการสอนและการพัฒนางานด้านวิชาการ เลือกใช้ สื่อและเทคโนโลยีที่ผ่านการประเมินคุณภาพทางวิชาการ จากคณะกรรมการของสถานศึกษา คณะกรรมการของ สพท. และหรือกระทรวงศึกษาธิการแล้ว โดยดำเนินการคัดเลือกในรูปของคณะกรรมการและประเมินการใช้สื่อ อย่างสม่ำเสมอ ผลิต พัฒนาสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งประเมินคุณภาพสื่อฯ เพื่อเลือกใช้ ประกอบการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี เพื่อการศึกษาในสถานศึกษา ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนา และแลกเปลี่ยนการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาที่ทันสมัย สำหรับใช้จัดการเรียนการสอนและพัฒนางานด้านวิชาการกับ สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา ผู้ปกครอง องค์กรในท้องถิ่น รวมทั้งหน่วยงานและสถาบันอื่น ๆ ประเมินผลการ ผลิต จัดหา พัฒนา และใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เผยแพร่สื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยี เพื่อการศึกษาที่ครูผลิตและพัฒนาให้เพื่อนครูสถาบันการศึกษา ทั้งภายในและภายนอกเขตพื้นที่ การศึกษาได้ใช้ประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมและรายข้อ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก แสดงว่าผู้บริหารในกลุ่มสหวิทยา กลุ่มน้ำปิง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 จังหวัดสุโขทัย – ตาก ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อการทำวิจัยในชั้น เรียนเพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้มีการส่งเสริมการจัดทำสื่อ คู่มือและเอกสารเพื่อประกอบการทำวิจัยให้แก่บุคลากร ให้ครูจัดกระบวนการเรียนการสอน เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียน โดยการนำผลการวิจัยมาพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องพร้อมทั้งสนับสนุนให้ครูเสนอผลงานการวิจัยต่อผู้เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับ

แนวคิดของภาววิชา ธาราศรีสุทธีและกัลยมน อินทุสุต(2558)ได้กล่าวถึง บทบาทการพัฒนาความเป็นผู้นำทางวิชาการ เป็นบทบาทสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องฝึกฝนและพัฒนาความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ด้วยการศึกษเพิ่มเติมจากสถาบันการศึกษา ศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญหรือศึกษาด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาองค์ความรู้แห่งวิชาชีพ สมรรถนะในการปฏิบัติงาน และการบ่มเพาะคุณธรรม จริยธรรม ที่ส่งเสริมให้มีความคิดดี เนียบแหลม ความเป็นคนดี(ด้านส่วนตัว ครอบครัว สังคม) รวมทั้งการปฏิบัติเป็นแบบอย่างในการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ร่วมงานโดยปฏิบัติให้เป็นกิจนิสัย จนเกิดเป็นลักษณะนิสัยที่ดีและพร้อมที่จะสร้างบรรยากาศในสถานศึกษาให้เป็นแหล่งพัฒนาการเรียนรู้ของครู นักเรียน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้ต่อไป สนับสนุน ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพ ด้วยการเรียนรู้แบบต่างๆ การนำเสนอผลงานการประชุม สัมมนา การวิจัย รวมทั้งเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ ความเป็นมืออาชีพให้แก่ผู้ประกอบวิชาชีพอย่างทั่วถึง

1.5 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้โดยภาพรวมและรายข้อ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก แสดงว่าผู้บริหารในกลุ่มสหวิทยา กลุ่มน้ำปิง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 จังหวัดสุโขทัย – ดากส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกห้องเรียนรวมถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อพัฒนาการศึกษา ส่งเสริมให้มีการปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ให้มีความทันสมัย มีปริมาณเพียงพอและสอดคล้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้แหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกห้องเรียน สอดคล้องกับ ชุดฝึกอบรมผู้บริหาร ประมวลสาระทางวิชาการ(อ้างถึงในภาววิชา ธาราศรีสุทธีและกัลยมน อินทุสุต,2558) ได้ให้ข้อคิดทำงานวิชาการถือเป็นหัวใจในการจัดการศึกษา ในระดับสถานศึกษาการบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของการพัฒนาผู้เรียนโดยทั่วไปงานวิชาการจะประกอบด้วยการศึกษาปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาและการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดเตรียมการเรียนการสอน การจัดวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน และสื่อการเรียนการสอน การส่งเสริมการสอน การวัดผลประเมินผล การดำเนินงานเกี่ยวกับห้องสมุด แหล่งการเรียนรู้ การนิเทศติดตามผล การวางแผนและการกำหนดวิธีการดำเนินวิชาการรวมถึงการประชุมทางวิชาการ

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยา กลุ่มน้ำปิง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 จังหวัดสุโขทัย – ดากพบว่าควรปรับปรุงพัฒนาการมีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน เรียงตามลำดับผลการวิจัย ได้แก่

1.1 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ประเด็นที่ควรพิจารณาปรับปรุงแก้ไข ได้แก่ ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง

1.2 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ประเด็นที่ควรพิจารณาปรับปรุงแก้ไข ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูพัฒนาปรับปรุง สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

1.3 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประเด็นที่ควรพิจารณาปรับปรุงแก้ไข ได้แก่ สนับสนุนให้ครูเสนอผลงานการวิจัยต่อผู้เกี่ยวข้อง

1.4 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ประเด็นที่ควรพิจารณาปรับปรุงแก้ไข ได้แก่ ส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำแหล่งเรียนรู้ภายนอกห้องเรียนเพื่อพัฒนาการศึกษา

1.5 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ประเด็นที่ควรพิจารณาปรับปรุงแก้ไข ได้แก่ เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1.ควรศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนในด้านอื่นที่อยู่ในขอบข่ายการบริหารงาน วิชาการในสถานศึกษา

2.ควรศึกษาจากกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการมีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนจากกลุ่มบุคคลอื่น เช่น นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา เป็นต้น

3.ควรศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน ระหว่างโรงเรียนประถมศึกษา กับ โรงเรียนมัธยมศึกษา ว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)

พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553”. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิก.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

กิตติ ดยัคคานนท์. (2530). เทคนิคการสร้างภาวะผู้นำ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เชษฐาสุคติโอ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). “คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครูสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก www.slideshare.net. (วันที่ค้นข้อมูล 29 ธันวาคม 2559).

จิรวิทย์ มั่นคงวัฒนะ. (2559). การบริหารและการจัดการสถานศึกษา. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก <https://www.gotoknow.org/posts/344752>. (วันที่ค้นข้อมูล 29 ธันวาคม 2559).

ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี.(2557). ภาวะผู้นำร่วมสมัย Contemporary Leadership. กรุงเทพฯ : ปัญญาชน.

ภาวีกา ธาราศรีสุทธี และ กัลยมน อินทุสุต. (2558). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร: มิตรภาพการพิมพ์และสตูดิโอ.

ภาวีกา ธาราศรีสุทธี. (2556). ภาวะผู้นำและนวัตกรรมทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: มิตรภาพการพิมพ์และสตูดิโอ.

รัชชชัย ตั้งอุทัยเรือง. (2557). “ภาวะผู้นำทางวิชาการ”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก <http://www.slideshare.net/twatchait/ss-42629791>. (วันที่ค้นข้อมูล 5 มกราคม 2560).

รัตนา กาญจนพันธุ์. (2557). การบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: มิตรภาพการพิมพ์และสตูดิโอ.

รุจิรัฐ ภู่อาระ. (2557). การบริหารวิชาการและการประกันคุณภาพ. กรุงเทพมหานคร : มิตรภาพการพิมพ์และสตูดิโอ.

รุจิรัฐ ภู่อาระ และคณะ. (2545). การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: บั๊ค พอยท์

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2539). ทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สันติ บุญภิรมย์. (2552). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บั๊ค พอยท์

อำนวย ทองโปรง. (2558). ภาวะผู้นำและนวัตกรรมทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: มิตรภาพการพิมพ์และสตูดิโอ.